

Резолюція щорічної Всеукраїнської конференції Української асоціації оцінювання «Чому без моніторингу та оцінювання неможливо побудувати якісну політику» (за участі міжнародних експертів)

14 - 17 грудня 2021 року, онлайн

Українська асоціація оцінювання (УАО), створена у липні 2011 року як FaceBook група, наразі є об'єднанням фахівців з моніторингу і оцінювання (МіО), та майданчиком для постійного обміну досвідом та інформацією у цій сфері.

Щорічна Всеукраїнська конференція УАО «Чому без моніторингу та оцінювання неможливо побудувати якісну політику», яка відбулася 14-17 грудня 2021 року в онлайн форматі, об'єднала фахівців з оцінювання, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, представників навчальних закладів, які готують фахівців з оцінювання, представників установ і організацій, які запроваджують МіО у своїй діяльності, а також міжнародних експертів.

Робота конференції відбулася у форматі тематичних секцій: 1) МіО в державному секторі; 2) МіО в освіті; 3) МіО у соціальній сфері; 4) Політика в сфері захисту дітей та 5) Методологія МіО.

Учасники конференції сформували бачення щодо запровадження МіО як потужного інструменту прийняття управлінських рішень, вказали на проблеми законодавчого і нормативно-правового забезпечення оцінювання в державному секторі, необхідності створення норм, стандартів і кодексів для фахового середовища тощо.

Основні висновки конференції:

- 1) Попри зростання попиту на МіО в усіх сферах суспільного життя країни, в тому числі і в державному секторі, наявності низки нормативних документів, які вже можуть вважатися гарними практиками (наприклад, Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 686-р. «Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку») **говорити про належну інтеграцію МіО до циклу формування та реалізації державної політики в Україні ще зарано.**
- 2) Серйозними недоліками МіО в державному секторі є **невідповідність системи індикаторів** в стратегічних та програмних документах національного і місцевого рівнів основним принципам МіО та відсутність **практики зовнішнього оцінювання** таких документів.
- 3) Зважаючи на продемонстровану владою потребу запровадження і використання МіО (приклад – розробка Міністерством економіки України законопроекту «Про державне стратегічне планування», прийняття розпорядження Уряду «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022 – 2025 роки»), розуміння недостатності лише політичної волі та тлі недосконалої статистики (насамперед на місцевому рівні) і неспроможності/небажання окремих інституцій та чиновників оцінювати якість політики за належними практиками, вважаємо **першочерговими завданнями повноцінного запровадження МіО у державному секторі:**

- регламентацію та організацію збору і обробки даних з різних джерел (не лише офіційних);
  - удосконалення методології моніторингу та оцінювання державних програм; – запровадження обов'язкового зовнішнього оцінювання державних цільових програм незалежними експертами;
  - запровадження моніторингу й оцінювання успішності комунікацій органів влади відповідно до стандартів ЄС з урахуванням Барселонських принципів Міжнародної асоціації вимірювання та оцінювання комунікацій (АМЕС) та проводити роз'яснювальну роботу щодо цих принципів.
- 4) МіО в системі освіти варто розглядати як з точки зору **оцінювання проектів, реалізованих навчальними закладами** та/або за їх участі, так і з точки зору **зовнішнього оцінювання якості освітніх послуг** як в рамках окремих проектів, так і в рамках акредитації навчальних програм. Зкладам освіти варто **запровадити внутрішнє і зовнішнє оцінювання якості навчальних послуг** з метою удосконалення освітніх програм та навчального процесу та **підвищувати власну спроможність** щодо розуміння методології та можливостей використання результатів оцінювання.
- 5) Процес підготовки фахівців з оцінювання потребує постійного **залучення досвідчених фахівців** як до удосконалення підготовки майбутніх фахівців з оцінювання, так і до покращення педагогічної майстерності тих, хто навчає. Це можуть бути гостьові лекції, тренінги, спільна діяльність, участь в семінарах, конференціях тощо.
- 6) Дискусійними є питання про **сертифікації закладів вищої освіти** за стандартами якості (ДСТУ) серії ISO 9001:2018, а також питання інституційної акредитації. Дискусійним, але таким, що періодично постає, є питання **сертифікації самих фахівців з МіО**.
- 7) Сьогодні в соціальній сфері існує розмаїття підходів до моніторингу та оцінювання, широкий спектр завдань, які вирішуються за допомогою МіО та варіативність застосування МіО в соціальній роботі. Дефіцит спеціалістів з оцінювання з досвідом роботи позначається на всіх процесах в соціальній сфері: від оцінювання потреб громади до здійснення оцінки якості соціальної послуги. Актуальними лишаються **проблеми цифровізації процесів моніторингу та об'єктивного збору інформації**, досвід вирішення яких мають громадські організації, які працюють з міжнародними донорами і мають відповідні компетенції.
- 8) Члени УАО напрацювали проект **Етичного кодексу оцінювання соціальних програм, проектів і послуг у сфері дитинства**. Обговорення кодексу засвідчило потребу у документі, який би був орієнтиром як для фахівців з оцінювання, так і для замовників і об'єктів оцінювання щодо обмежень і можливостей оцінювання проектів, де так чи інакше можуть бути брати участь діти. Фахівці з оцінювання програм, проектів і послуг у сфері дитинства та фахівці, які розуміються на правах, інтересах та потенційних загрозах безпеці дітей готові до подальшого узагальнення своїх знань та досвіду з метою вироблення норм, правил, обмежень тощо під час оцінювання проектів, пов'язаних з роботою з дітьми.
- 9) Поширення МіО в Україні, міжнародна співпраця, виклики, які постають перед фахівцями з оцінювання, визначають постійний запит на **удосконалення методології МіО та формування відповідних знань та умінь у суб'єктів оцінювання**. Системи МіО створюються не лише для окремих проектів та програм, але й для поточної діяльності організацій, для оцінювання державної чи регіональної політики, державних чи муніципальних стратегій тощо. Відповідно, **зростає актуальність професійних та спеціальних знань і умінь серед замовників та виконавців оцінювання**. У той же час не втрачає актуальності знання базових методів збирання та аналізу інформації, можливостей поєднання методів та інструментів оцінювання. Не лише початківці, але й досвідчені фахівці з МіО потребують подальшого **навчання та обміну досвідом**. Це, в свою чергу, сприятиме

налагодженню міжнародної співпраці урядовців та експертів, підвищенню репутації України, прискоренню її інтеграції до ЄС, покращенню якості життя українців.